

Людмила КУШНІР

канд. екон. наук, доцент, викладач кафедри обліку і оподаткування,
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж,
м. Кам'янець-Подільський

Яна СОЛОВЕЙ

студентка спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж,
м. Кам'янець-Подільський

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА РЕГІОНУ

У нормативно-правових документах Європейського Союзу інвестиційна політика виступає важливим пріоритетом економічного розвитку і спрямована в першу чергу на освоєння технологій, які не погіршують екологічну ситуацію в регіоні, на покращення бізнес клімату та створення нових підприємницьких бізнес-структур, а також на зниження рівня безробіття та підвищення рівня конкурентоспроможності пріоритетних галузей економіки.

До прикладу, регіональна інноваційно-інвестиційна політика Німеччини, яка за останні роки є одним з найпотужніших інвесторів в економіку регіонів України, є інтегрованою складовою регіональної політики Європейського Союзу, в інституційних структурах якого створено Комітет у справах регіонів. Варто зауважити, що внаслідок поєднання інтелектуальних, фінансових, матеріальних і технологічних ресурсів у регіонах Німеччини, де сформувався невеликий, але достатньо ефективний промисловий сектор, створено потужні науково-дослідні центри, швидкими темпами формуються високотехнологічні кластери. Формування і підтримка так званої кластерної моделі соціально-економічного та інноваційно-технологічного розвитку є важливим напрямом реалізації регіональної інвестиційно-інноваційної політики Німеччини, як і інших країн Євросоюзу [1]. Все більш широке визнання серед вчених знаходить точка зору, що регіони, на території яких формуються кластери стають лідерами економічного і технологічного розвитку. Кластерна політика як форма і складова регіональної інноваційно-інвестиційної політики все більше використовуються на рівні окремих держав і регіонів ЄС. Теорія і практика створення

та функціонування кластерів як центрів інновацій країн Євросоюзу, включаючи і Німеччину, може бути використана в Україні. Кластери, окрім іншого, не лише найбільш оптимальна форма організації виробництва, а й фактор швидкого економічного зростання регіонів, ефективний засіб залучення прямих іноземних інвестицій, чинник технологічної модернізації та структурної перебудови.

Сільченко І. до причин, що зумовлюють, з одного боку, концентрацію інвестиційних ресурсів та джерел інвестування в одних регіонах, а з іншого – слабкі позиції щодо інвестиційної діяльності та незначну інвестиційну привабливість в інших, відносить наступні: високий податковий і адміністративний тиск на бізнес, що намагається конкурувати, а не отримувати ренту; зниження рівня фондівіддачі, інфляція; вузькість внутрішнього ринку, викликана розподілом суспільного продукту; відсутність практично більшості ринкових інститутів – корпоративного сектора, ринку цінних паперів, ринку землі, ринку нерухомості; відтік трудових ресурсів та капіталу з одних місцевостей до інших (в основному великих міст); відсутність в органів місцевої влади механізмів складання інвестиційного портрету території; нестача оперативної інформації, що призводить до незбалансованих зв'язків між суб'єктами ринку [2].

На нашу думку, слабкі інвестиційні позиції окремих регіонів не дають змогу розширювати виробництво, розбудовувати господарський комплекс території, відповідно не розвивається соціальна сфера. Трансформація економічної системи вимагає нових методичних підходів до інвестиційного процесу, управління інвестиційною діяльністю, організаційних методів побудови економічної політики в регіоні. Територіальні утворення стають основною ланкою управління економічним розвитком, а центром будь-якої системи цілей їх розвитку є поліпшення якості життя населення. У розгорнутому вигляді така система цілей виступає ядром: розвиток регіону як багатофункціональної системи, інтегрованої до національної і світової економіки, що створює сприятливе середовище для життя й економічної активності, а також містить підцілі – підвищення доходів і рівня зайнятості, покращення загальних умов життя як результат зростання ефективності віддачі ресурсів і бюджетних коштів [3].

Серйозною перешкодою на шляху інвесторів, що прагнуть прийти на український ринок, є нестача достовірної та якісної інформації про економічні, фінансові та юридичні умови, що визначають привабливість і доцільність інвестувань у ті чи інші господарські сфери. Одним із напрямів вирішення зазначеної проблеми є проведення комплексної рейтингової оцінки інвестиційної привабливості регіонів.

Відзначимо, що Т. Кулініч у монографії «Інвестиційна привабливість виробничо-господарських структур регіону» пропонує комплексне оцінювання розвитку інвестиційного потенціалу регіону, яке має передбачати і враховувати зміни, що відбуваються з його загальноекономічним, соціальним та інноваційним потенціалом, у його фінансовому та інфраструктурному забезпеченні, а також взаємозв'язки, що існують між пріоритетними видами економічної діяльності регіону у процесі їх функціонування [4]. Виділені головні тенденції розвитку інвестиційного потенціалу регіону мають стати базисом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо регулювання залучення інвестицій у розвиток його господарського комплексу і забезпечення стабільного функціонування сукупності його видів економічної діяльності.

Зрозуміло, що інвестиційна діяльність у регіонах залежить не тільки від рівня економічного розвитку. Її інтенсивність зумовлена і неринковими факторами, впливом окремих елементів громадянського суспільства, зокрема якістю співпраці з місцевою владою. Адже, низька інвестиційна привабливість регіонів України спричинена в тому числі і байдужістю місцевої влади при залученні інвестицій. Натомість активна роль органів влади у збільшенні інвестиційної привабливості підпорядкованих територій та розподілі ресурсів результативно продукує покращання показників інвестиційної діяльності підпорядкованих територій. Державна регіональна політика як складова стратегії економічного та соціального розвитку України спрямована на створення умов для динамічного, збалансованого розвитку територій, усунення основних регіональних диспропорцій.

Отже, з метою стабілізації економіки і залучення необхідних інвестицій в Україні необхідно формувати інвестиційну політику, спрямовану насамперед на підвищення інвестиційної привабливості регіонів і поліпшення умов для бізнесу. Саме тому на регіональному рівні слід стимулювати залучення іноземних інвестицій (особливо прямих) у високотехнологічні сфери господарської діяльності та інноваційне підприємництво. Вирішення цього завдання пов'язане з необхідністю подолати системну та структурну кризи в економіці регіонів, зі створенням об'єктивних економічних стимулів для розвитку інноваційної діяльності, з організацією проведення експертної оцінки технологій та досліджень, зі створенням і розвитком регіонального ринку науково-технічних розробок тощо.

Перелік джерел інформації:

1. Ткачик Ф.П. Інвестиційне співробітництво України з розвиненими країнами світу в напрямі регіонального розвитку. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України*. 2010. №4(51). С. 12-17.
2. Сільченко І.А. Управління інвестиційним процесом на регіональному рівні. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2009. №4(8). С. 111-115.
3. Корнійчук К.В. Особливості розвитку адміністративного регіону в сучасних умовах. *Актуальні проблеми управління та адміністрування: теоретичні і практичні аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих науковців, аспірантів та студентів*, 10 листопада 2016 р., Кам'янець-Подільський. 2016. С. 181-183.
4. Кулініч Т.В. Інвестиційна привабливість виробничо-господарських структур регіону (методи оцінки та регулювання). Монографія НАН України; Ін-т регіональних досліджень. Львів, 2010. 210 с.